

**ОБЩИНСКИ ГОДИШЕН
ПЛАН
ЗА МЛАДЕЖТА
НА ОБЩИНА ГАБРОВО
2024 ГОДИНА**

ВЪВЕДЕНИЕ

ОБЩИНА ГАБРОВО

Младежите, тяхното развитие и просперитет, са ключов фактор и основна цел в Европейската политика. Въпросите за младежта, младежкото участие и растеж са актуална тема, по която се работи все по-активно. След като 2022 година бе посветена на младите хора, следващите - 2023 и 2024, наблягат на уменията. В центъра на вниманието са поставени способностите във всички сфери, тяхното прилагане и реализацията в професионален и личностен план, уменията за учене през целия живот и самоусъвършенстването.

Младото поколение днес, наречено още Z поколение, се отличава от своите предшественици. Родените между 1996 и 2010 година възприемат, мислят и подхождат различно.

Имат афинитет към иновациите, технологиите и предприемачеството. Искат да бъдат удовлетворени, заинтригувани и независими. Z са първото цифрово поколение и от младенческа възраст имат огромен и лесен достъп до информация, забавления и възможности.

Въпреки това пред тях стоят редица предизвикателства - създаването на представи за правилно и неправилно, истинна и фалшива информация, добре развита обща култура и ценностна система, правенето на житейски избори и вземането на решения за бъдещото развитие на обществото. Младежите трябва да развият умения, които им дават възможност за успешна социална и професионална реализация, използване на силните страни и талантите, боравене с информация, ориентация и правилен избор сред многообразието от стоки и услуги, адаптация към процесите на глобализация и ефектите ѝ.

Всички тези фактори, част от начина на функциониране на модерните общества, водят до промени. Днес традиционните методи на възприемане и прилагане на знания и умения не са толкова ефективни и често са безинтересни. Необходимо е да се прилага методология на преподаване, която да бъде атрактивна и същевременно да позволява на младежите активно да участват в процеса на учене. В последните години формалното образование взе значителни мерки, за да адаптира преподаването към тези нужди, а ролята на неформалното обучение започна да се коментира все повече.

Широкият кръг от сфери, които имат значение за формирането и израстването на младите хора обуславя необходимостта от документи и стратегии, които да дадат посока и рамка на цялостния подход за личностното им развитие. Необходимо е да се работи усилено по утвърждаване и на неформалното образование като значим инструмент.

В настоящия План са предвидени мерки за създаване на различни перспективи пред младежите, провокирани от националните и европейски програми и приоритети за подобряване качеството на живот и навлизането на младите хора на пазара на труда.

ОБЩИНА ГАБРОВО

Този документ е разработен в изпълнение на Закона за младежта, Националната стратегия за младежта 2021-2030, Закона за хазарта и Национална програма за изпълнение на младежки дейности по чл. 10а от Закона за хазарта (2023 - 2025).

Общинският годишен план за младежта се приема от Общински съвет – Габрово. В него се конкретизират целите и приоритетите на общинската стратегия за младежта и необходимите ресурси за това. Планът се реализира в партньорство с всички заинтересовани страни на общинско ниво: Община Габрово, Младежки център - Габрово, Превантивно-информационен център по зависимости - Габрово, ЦПЛР "Кариерно ориентиране-Габрово", териториални структури на заинтересованите държавни органи, учебни заведения, културни институции, младежки неправителствени и неформални организации и др.

ЦЕЛЕВА ГРУПА

Дейностите в плана са насочени към подрастващите и младите хора – организирани и неорганизиран в различни структури, на възраст от 15 до 29 години, без оглед на тяхната расова, етническа, религиозна, национална, социална или културна принадлежност.

ВИЗИЯ

Планът има за цел да насочи и организира младежки дейности, чрез които да подпомага реализирането на младите хора и в личен план, и като активна част от местната общност. Потребностите им са основополагащи за формирането на младежките политики на Община Габрово и именно те задават основните посоки за развитие. Информацията е събрана в резултат на различни допитвания до младите хора, обратна връзка от събития и инициативи, както и на база изминалия опит в работата. Община Габрово планира своите дейности в различни тематични области с цел да удовлетвори търсенията и желанията на младежите. Въвличането им в активности и каузи, които са интересни за тях, ги активира, мотивира и вдъхновява, като ги прави ангажирани и им създава чувство за принадлежност, повлиява развитието им и подготвянето им за пълноценно включване в обществения живот.

АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД МЛАДЕЖКАТА ПОЛИТИКА В ОБЩИНА ГАБРОВО

1. Демографска перспектива

Община Габрово заема 27,42% от територията на област Габрово, като площта ѝ възлиза на 555,579 км².

ОБЩИНА ГАБРОВО

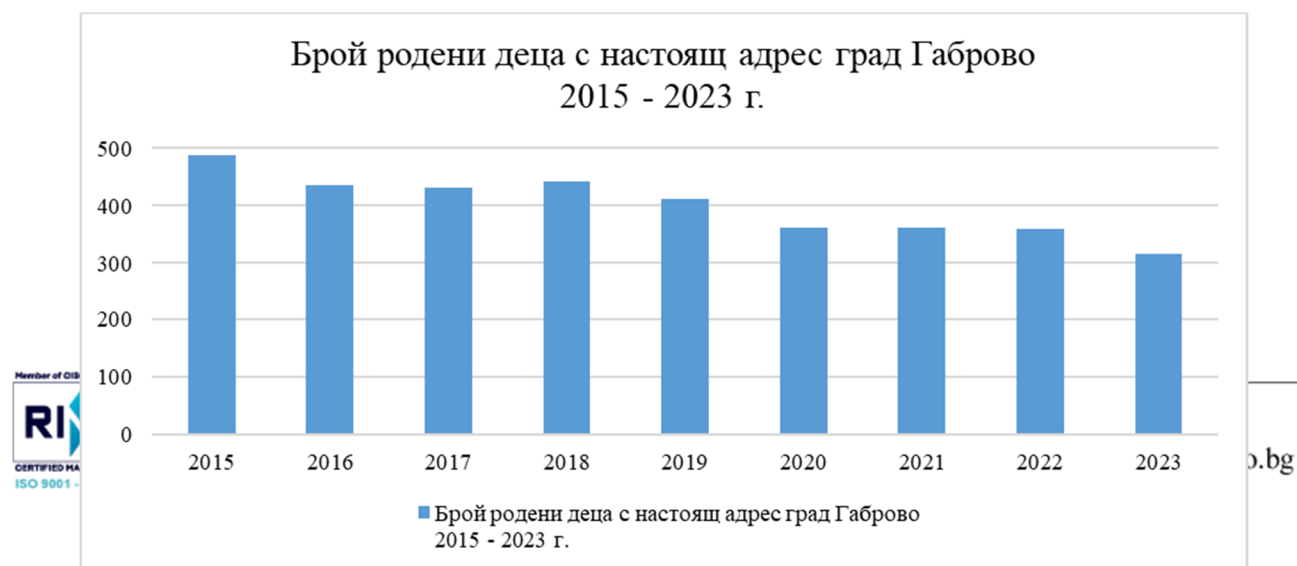
По данни от Националния регистър на населението на Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване“, броят на населението в община Габрово към 15.12.2023 г. е, както следва:

Населено място	С постоянен адрес	С настоящ адрес
град Габрово	59 559	51 630
община Габрово	64 215	58 912

По данни на отдел „Гражданска регистрация и административно обслужване“, към Община Габрово, броят на **младешите от 15 до 29 години** в община Габрово към 06.02.2024 г. е:

Постоянен/настоящ адрес	община Габрово	град Габрово	села в община Габрово
По постоянен адрес	7 845	7 364	481
По настоящ адрес	6 595	6 016	579

Броят на родените деца с настоящ адрес в община Габрово за 2022 година е 360.

Тенденциите на демографските процеси, които протичат в страната, са характерни и за община Габрово - намаляване на раждаемостта, отрицателен естествен прираст и миграция, застаряване на населението (особено в малките населени места) и реструктуриране на населението по населени места в резултат на миграционните процеси, което води до прогресивно намаляване на относителния дял на лицата в трудоспособна възраст.

Въпреки неблагоприятните тенденции, Община Габрово работи усилено в посока подобряване на социалните и икономически условия за живот и развитие на младите хора и трайното установяване на младите семейства в града.

Община Габрово работи в посока разширяване на възможностите и подобряване на условията, свързани със сферите на услугите, технологиите, производството и комуникациите, осигуряващи набор от текущи работни места.

Община Габрово продължава своята политика за финансово подпомагане на двойки с репродуктивни проблеми по пътя за реализиране на мечтата им за дете. Подкрепата, която осигурява, е в размер на 1 500 лв. за провеждане на изследвания и процедури, нужни за подготовката преди инвитро процедура. Кандидатите с репродуктивни проблеми, живущи на територията на община Габрово, могат да получат финансово подпомагане със средства, предвидени в общинския бюджет, съгласно „Правилник за финансово подпомагане на двойките и лицата, живеещи на семейни начала, с репродуктивни проблеми“

С цел подпомагане на семействата с новородено или осиновено дете на територията на Община Габрово, се отпуска еднократна финансова помощ в размер на 500 лв., съгласно „Правила за реда и условията за отпускане на финансова помощ за новородено или осиновено дете на територията на община Габрово“.

Чрез предоставената финансова подкрепа се цели насърчаване на раждаемостта в общината и задържане на младите хора.

2. Формално и неформално учене

Пандемията от COVID-19 постави пред голямо предизвикателство образователната система в целия свят. Тя ограничи достъпа до учебните заведения и принуди всички ученици да се

ОБЩИНА ГАБРОВО

обучават в електронна среда. Това от своя страна имаше и своите положителни аспекти, а именно развитието на технологиите и онлайн средствата и методите на свързване и преподаване, които спомогнаха за успешното организиране и реализиране както на учебния процес, така и на извънкласните форми. Тази извънредна ситуация показа, че преплитането на двете системи днес вече е необходимост за постигане на ефективност.

За разлика от формалното образование, което е институционализирано, задължително и уредено, ситуацията при неформалното учене е различна. Въпреки че учебните заведения използват неформални методи, за да отговорят на търсенията, интересите и нуждите на младежите, те не могат да постигнат всички цели и резултати, които неформалното образование има. За съжаление, към момента то има много крехко съществуване в лицето на младежките формации и институции, които се опитват да провеждат адекватни младежки дейности. Все още обаче няма утвърдена държавна политика за институционализацията и регламентирането на целенасочения процес за формиране на личностни качества и меки умения.

На територията на община Габрово функционират 6 училища (4 гимназии и 2 СУ) и 1 ВУЗ – Технически университет, в които се обучават младежи във възрастовата група 15-29 години.

Община Габрово активно участва със свои експерти в Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане на децата и учениците в образователната система.

Възможностите за бъдеща житейска и професионална квалификация на ученици, които напускат преждевременно училище, са много по-малки и ги поставят в по-голям риск от социална изолация. През 2017 год. Министерството на образованието и науката разработи Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане на децата и учениците в образователната система. Механизмът се прилага по отношение на децата и учениците, оказали се необхванати от образователната система, за които има риск от отпадане от нея или са я напуснали преждевременно. Дейностите по механизма включват създаването на екипи за съвместна работа на институциите, в които са включени представители на всички звена, пряко свързани с оказване на подкрепа за децата и младежите – общински администрации, агенция за социално подпомагане, регионалните управления на образованието, министерство на вътрешните работи и т.н. Резултатите от направените обходи по адреси показват, че голяма част от учениците, които системата разпознава като необхванати, са извън страната със своите родители.

Независимо от това, че броят на младите хора, които отпадат от училище, е сведен до минимум, а броят на тези, които завършват висше образование, се увеличава, задържането на младежи с по-високо образование в общината, при възнаграждане, отговарящо на техните очаквания, е предизвикателство. Намирането на подходящо работно място е ключов момент при създаването на възможности за младите хора да постигнат икономическа независимост и да се развиват. Ето защо настоящият план се основава на търсене на сътрудничество и

ОБЩИНА ГАБРОВО

координация в сфери като образование, трудова заетост, здравеопазване, социално включване и етническа толерантност.

Младите хора имат възможност да продължат своето обучение след завършване на средно образование в града, в който живеят, и да придобият квалификации, отговарящи на търсенето от бизнеса на местно ниво.

Технически университет - Габрово е водеща институция за подготовка на висококвалифицирани кадри и провеждане на научни изследвания, отговарящи на европейските стандарти. Високото научно ниво, съвместната дейност с бизнеса и висококвалифицираният академичен състав го правят предпочитано учебно заведение. Неговите учебни планове и програми са съобразени със съвременните пазарни условия и изискванията на бизнеса за подготовка на висококвалифицирани специалисти. ТУ-Габрово е акредитиран от Националната агенция по оценяване и акредитация НАОА, Международното сдружение по инженерна педагогика IGIP и от Европейската професионална асоциация за инженери FEANI.

Като извънучилищни образователни институции функционират Младежки център - Габрово, Център за подкрепа за личностно развитие „Кариерно ориентиране – Габрово“, Център за подкрепа за личностното развитие „Астрономическа обсерватория и планетариум - Габрово“, Областен информационен център - Габрово и Регионален иновационен център „Амбициозно Габрово“.

3. Младежка заетост - финансова грамотност, икономическа активност и предприемачество

През последните няколко години се наблюдава спад на младежката безработица в България. Данни на Евростат сочат, че през януари 2023 г. тя е била 8,6 %, което е значително подобрене спрямо 13,6 % през януари 2022 г. Въпреки това проблемът с младежите, които не работят, не са в образование или обучение, учат или не се обучават, продължава да бъде предизвикателство, предвид нуждата от квалифицирана работна ръка в България.

Достигането до неработещите млади хора и активирането им на пазара на труда е един от основните приоритети на Националната агенция по заетостта в България (НАЗ), която предоставя различни инициативи и програми за младежка заетост. Според оценката на НАЗ редица културни и социални фактори определят високите нива на безработица сред младите хора: късната възраст, на която младите хора напускат дома на родителите си; ниското ниво на трудова мобилност, както и слабото социално и икономическо развитие на някои региони в страната. Тези тенденции са устойчиви и са причина за високия брой младежи, които не са активни на пазара на труда. Данни от анализ на Евростат по темата разкриват, че голяма част

ОБЩИНА ГАБРОВО

от безработните млади хора в България са част от социално уязвими групи - жени, етнически малцинства и хора с увреждания.

Основните инструменти, които се използват за справяне с безработицата сред младите хора, са субсидиите за подпомагане на работодателите при наемането на персонал и предоставянето на различни обучения за професионална квалификация. Съществуват редица конкретни мерки, инициативи и програми за повишаване на трудоспособността, както и за подпомагане на младите хора да намерят подходяща работа: Програма „Старт на кариерата“, Програма за заетост на младежи в областта на културата, Проект „Нови възможности за младежка заетост“, Национална програма за заетост и обучение на хора с трайни увреждания, Национална програма „Активиране на неактивни лица“, Програма за обучение и заетост на продължително безработни лица и др.

По данни на Дирекция „Бюро по труда“ – Габрово, регистрираните безработни младежи през 2023 година са:

- Брой безработни младежи;

Община	Всичко		До 29г.		От 30-39г.		От 40-49г.		Над 50г.	
	бр.	%	бр.	%	бр.	%	бр.	%	бр.	%
община Габрово	1698	7,46	249	14,66	333	19,61	466	27,44	650	38,28

- Структура на регистрираните безработни по възраст:

- Структура на регистрираните безработни по образователен признак:

Община	Всичко		Висше		Средно		Основно и по-ниско	
	бр.	%	бр.	%	бр.	%	бр.	%
община Габрово	1698	7,46	444	26,14	1048	61,71	206	12,13

- Брой младежи, включени в програми, проекти и мерки за заетост: **19**
- Брой младежи, преминали през обучение: **2**

ОБЩИНА ГАБРОВО

- Брой младежи, започнали работа: **183**

Към Община Габрово функционира и Център за подкрепа за личностно развитие „Кариерно ориентиране - Габрово“, който предоставя индивидуални и групови услуги по кариерно ориентиране на ученици, техните родители и близки във връзка с професионалното ориентиране на децата и младежите. Услугите включват обучение, информиране, диагностика и консултиране, като целят информиран и осъзнат избор на образование и професия и развитие на умения за реализация на пазара на труда. Груповите дейности по кариерно ориентиране на учениците включват и тренинги, дискусии по тематични филми, професиографски екскурзии, срещи с професионалисти. За да избере подходяща за себе си професия, младият човек трябва добре да познава икономиката и възможностите за реализация в Габрово и региона. В тази връзка кариерното ориентиране и посещенията в различни фирми и организации биха изградили една добра представа у учениците за възможностите за реализация в родния им град. А това от своя страна е предпоставка за оставане или връщане в Габрово след завършване на висшето образование.

Община Габрово работи активно по повишаване на предприемаческата култура и инициативност на младите хора, като подкрепя и насърчава процеса на генериране, разработване и реализиране на техните идеи. Стреми се да им осигури подходяща среда за развитие, обучения, семинари, обмяна на опит, поле за изява.

4. Достъп до информация и услуги

През 2022 година активно започна да функционира и Младежки център - Габрово, който дава достъп до информация за младежи на възраст 15 - 29 години и организира различни програми, обучения, обмени, конкурси и изяви на местно, национално и европейско ниво.

Общински съвет по наркотични вещества /ОбСНВ/ разработва, осигурява и координира изпълнението на общинските програми за борба срещу злоупотребата с наркотични вещества. Извършва методическа подкрепа за развитие на превенцията на употребата на наркотични вещества в останалите общини от габровска административна област.

Превантивно-информационен център /ПИЦ/ отговаря за събиране, съхраняване и анализиране на информация от различни институции и организации, работещи по проблема „зависимости“. Разработва и осъществява превантивни дейности и програми сред различни целеви групи; предлага алтернативни форми за осмисляне на свободното време на младите хора; обучения на мултидисциплинарни екипи за превенция употребата на психоактивни вещества; разработва, издава и разпространява превантивни и здравно-образователни материали; провежда информационни кампании; консултира млади хора и родители.

Към Община Габрово функционира Областен информационен център – Габрово (ОИЦ - Габрово), който е част от мрежата от 28 информационни центрове, създадени с финансовата

подкрепа на Оперативна програма „Техническа помощ”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейски социален фонд. Центърът осигурява безплатен и лесен достъп до информация по отношение на политиките на Европейския съюз, управлението и изпълнението на Европейските структурни и инвестиционни фондове, съществуващите в България възможности за кандидатстване по Оперативните програми.

5. Гражданска активност

Гражданското участие е основен и ключов фактор за прогрес. То е важен колективен процес, който следва развитие и собствена динамика. Стреми се да надгради работещите системи и да постигне позитивна социална промяна, там където тя е необходима.

Промените в развитието на обществата, степента на информационно и технологично развитие и глобалните проблеми изискват ново отношение и поведение от гражданите. Гражданското самосъзнание развива компетенции и умения, които помагат за изграждането на истинско демократично общество, чиито членове познават своите отговорности, изпълняват задълженията си, търсят правата си, заемат информирана и аргументирана позиция, включват се и търсят решаване на наболели проблеми. Това от своя страна със сигурност би довело до осезаема и трайна промяна в ценностите и в цялостното развитие на обществото ни в положителна посока.

Младежкото гражданско участие е процес, при който младите хора в ролята си на активни граждани, легитимно без притеснение, изказват мнение, участват пълноценно в дискутирането и изработването на решения, които ги касаят пряко или косвено. Те имат автономията и/или предоставена власт от възрастните и институциите. Често то зависи от подкрепата и насърчаването от страна на възрастните, както и от капацитета на гражданските организации, които са местно ниво. Младите имат по-малък жизнен опит, а техният глас често е negliжиран, въпреки, че той може да е изразител на креативни и оригинални идеи.

Чрез своите структури Община Габрово се стреми да осигури възможности за пълноценно участие на младите хора в гражданския живот и за приобщаването им към основните ценности и стандарти на живот. Стимулирането на гражданската им активност се осъществява чрез насърчаване на самоорганизирането на младите хора, подпомагане развитието на младежките организации, създаване на условия за подкрепа и реализиране на младежки кампании и инициативи.

Младежки център - Габрово активно подкрепя дейностите на Младежки парламент - Габрово, а през 2024 година Габрово ще е домакин на XXIII Национална среща на детските и младежките съвети и парламенти.

6. Младежко доброволчество

ОБЩИНА ГАБРОВО

Доброволчеството е неизменна част от едно общество. Условието, които го определят и формите му на изразяване варират в различните култури, но мотивите, които го задвижват са общи и универсални. То се счита за алтруистична дейност и има за цел да подобри качеството на живот на хората.

Младежкото доброволчество е част от младежката ангажираност, вид гражданско образование и активност. То обхваща широк спектър от граждански и обществени цели и има за задача да насърчи младите хора да станат активни граждани и двигатели на положителни промени в общностите си. Доброволчеството развива уменията за учене, креативност, ангажираност и отговорност и дава възможност за изграждане на едно приобщаващо, активно, толерантно и мирно общество.

Включването в доброволчески дейности може да насърчи гражданската ангажираност в дългосрочен аспект, като предизвика младите хора да се замислят върху въпроси от обществен интерес, да засилят ангажимента си към социалната справедливост и да развият своите граждански знания, умения и нагласи. Чрез доброволчеството младите хора изграждат умения за включване в пазара на труда и повишават своето самочувствие, комуникативните си умения и способността си за работа в екип.

Младежки център - Габрово, с подкрепата на Община Габрово, работи в посока обединяване усилията както на представителите на местните и централни власти, така и на бизнеса, самите младежи, младежки организации, нестопанския сектор, представителите на училища и университети с оглед планиране и изпълнение на политики в сферата на младежкото участие, развитие и изготвяне на проекти и програми по отделни аспекти и за различни секторни политики в областта на младежта.

Към Младежи център - Габрово е създаден клуб по доброволчество "Направено в Габрово", в който участват около 70 младежи на възраст 15 - 29 години и около 20 деца на възраст 10 - 14 години, доброволци от инициативата на клуба "Да си отгледаш доброволец". Доброволците се включват и участват активно в различни дейности, събития и инициативи според техните интереси.

7. Младежки център - Габрово

Младежки център - Габрово е създаден по проект BGLD-2.001-0009-C01 на Община Габрово „Възможност за изява на младите хора - създаване на младежки център в Габрово“ се финансира чрез Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014 – 2021 г. Целта му е да предлага комплексни услуги, отговарящи на високи стандарти за младежка работа и същевременно на нуждите и желанията на младите хора, а именно младежи между 15 и 29 години. В момента тече реконструкция на комплекса на Летния театър в Габрово, чрез извършване на необходимите строително-монтажни работи, купуване и инсталиране на оборудване и обзавеждане. Изгражда се допълнителна сграда над

съществуващите трибуни, която да бъде ползвана като място за настаняване за младежки обмени и дейности.

Своята активна дейност Младежки център - Габрово започна през 2022 г., към момента в него работят: четирима младежки работници, трима образователни медиатори, един психолог, един социален работник и един управител.

Инициативите и дейностите се реализират по основни направления: „Младежко лидерство”, „Култура и творчество”, „Спорт и активности“, „Природа и екология“ и „Здраве и благополучие”. Организирант се образователни срещи, обучения, доброволчески акции, младежки обмени, арт работилници, развиват се дейности в клубове по интереси, работи се за насърчаване на участието на младите хора в живота на града и вземането на решения.

Дейностите се реализират в партньорство с норвежкия Университет за зелено развитие, гр. Брюне и Технически университет – Габрово. Двете институции работят за насърчаване на международното сътрудничество и обмена на добри практики, за предоставяне на информация относно възможностите за младежко включване, кариерно ориентиране и участие в различни инициативи.

8. Здравословен начин на живот. Превенция на рисково поведение.

Формирането на навици за водене на здравословен начин на живот при младите хора е едно от най-важните предизвикателства в периода на тяхното израстване.

И въпреки че все по-голяма част от младежите избират здравословния начин на живот – правилно хранене, спорт, неупотреба на алкохол и цигари, продължават да са налице тревожни тенденции по отношение на рисково за здравето поведение сред тях.

Анализът на здравословното състояние на подрастващите в областта показва тенденция на влошаване здравния статус на младежите, като в структурно отношение заболяемостта е следната:

- Най-голям процент е отреден на затлъстяването, което ежегодно бележи ръст в национален мащаб;
- На второ място по честота се класифицират гръбначните изкривявания, следствие на неправилна стойка и липса на достатъчна физическа активност;
- Смущенията в зрението също търпят своето неблагоприятно развитие, като изследванията показват, че те са причинени от засиленото използване на електронни устройства;
- Определящ фактор за здравословните неблагоприятия при подрастващите е нездравословното и нередовното хранене в изключително важния период на растеж и развитие;

ОБЩИНА ГАБРОВО

- Увеличаващата се употреба на алкохол и тютюневи изделия при непрекъснатото спадаща възрастова граница;
- Хроничният стрес и др.

Липсата на системно здравно образование в училищата затруднява формирането на нагласи за здравословен начин на живот, развиване на умения за справяне с житейските проблеми и преодоляване на рискови ситуации.

Основната роля на Община Габрово по отношение здравето на младите хора е свързана с превенция на рисковото поведение и стимулиране на активния и здравословен начин на живот чрез различни дейности за свободното време в областта на спорта, туризма, културата и изкуството, неформалното образование и доброволчеството.

Най-активно в сферата на превантивните дейности са ангажирани Общински съвет по наркотични вещества и Превантивно-информационен център към Община Габрово. В дейността си сред младите хора специалистите от ОбСНВ и ПИЦ се ръководят от принципите на позитивната превенция, концентрираща се върху засилване на протективните фактори, откриване на потенциала на личността и развиване на позитивните житейски умения у децата и младежите, както и откриване и подпомагане на резервите и потенциала на семейната и училищна среда. Организирант се и се реализират разнообразни дейности - провеждане на тренинги, обучения, дискусии, кампании, както и различни инициативи за осмисляне на свободното време на младите хора.

Една от най-популярните, разпознаваеми и утвърдени програми на Общински съвет по наркотични вещества и Превантивно-информационен център към Община Габрово, е инициативата „Приеми ме на село“, която се реализира ежегодно от 2013 година. В „Приеми ме на село“ участват младежи на възраст от 15 до 29 г. от цялата страна и от чужбина. Основната идея на програмата е младите хора да опознаят, съхраняват и популяризират българското културно наследство чрез включване в автентичния живот на габровските села и усвояване на знания и умения от възрастните жители посредством пряко участие в традиционни ежедневни дейности.

„Приеми ме на село“ получи Европейската награда за превенция на употребата на наркотични вещества за 2018 г. на групата „Помпиду“ на Съвета на Европа за сътрудничество в борбата срещу злоупотребата и незаконния трафик на наркотици. С „Приеми ме на село“, Габрово беше излъчен като национален представител на България в световния форум на Energy Globe, проведен през януари 2018 в Техеран, Иран.

Превантивно – информационен център към Община Габрово реализира още дейности по две национални програми за универсална превенция на употребата на наркотични вещества и шест общински програми за универсална превенция, четири от които са одобрени по реда на

ОБЩИНА ГАБРОВО

Наредба № 6 от 11 април 2014 г. на Министерство на здравеопазването и Министерство на образованието и науката, както следва:

- Национална програма за универсална превенция „От връстници за връстници“ – реализира се с ученици от VIII до XI клас.
- Национална програма за универсална превенция „Кодово име: Живот“ обхваща всички ученици от V до VII клас.
- Информираният избор - програмата е насочена към ученици от I до XII клас. Реализира се изцяло чрез интерактивни уроци в рамките на Час на класа.
- Здравейко - основна цел на програмата е стимулиране на здравословния начин на живот сред подрастващите. Програмата се реализира в три базисни модула и е насочена към ученици от I до IV клас.
- Спри! Дрога на пътя! – дейностите обхващат ученици от XI и XII клас и се реализират в партньорство с ОДМВР – Габрово.
- Заедно извън час - програмата цели развиване на личностни и социални умения в извънучилищна среда, чрез осигуряване на възможности за доброволчество, активност и креативност.
- Лидерска програма – включва изпълнение на креативни дейности съвместно с младежи - доброволци, както и провеждане на обучения по подхода „връстници обучават връстници“.

ПИЦ и ОбСНВ към Община Габрово реализира ежегодно и минимум три превантивни кампании за привличане на широката общественост за превенция на употребата на наркотични вещества.

В училищата на територията на общината са изградени здравни кабинети. Чрез реализиране на превантивните мерки, свързани със сексуалното възпитание, злоупотребата с алкохол, използването на наркотици, тютюнопушенето, хранителните разстройства, затлъстяването, в подрастващите се възпитава здравна култура и насърчаване към здравословен начин на живот. В годишните планове за работа на здравните кабинети към училищата са включени теми, свързани с превенцията на социално значими заболявания, също така тренинги и образователни игри на здравна тематика, организиране на информационни кампании за здравословен начин на живот.

Имайки предвид, че превенцията на рисковото поведение сред младите хора се състои до голяма степен в създаване на условия за тяхната изява и предлагане на разнообразни дейности, отговарящи на потребностите и интересите им, то всички неправителствени организации на територията на община Габрово, които работят с младежи, имат своята незаменима роля за стимулиране на здравословния начин на живот.

9. Физическа активност и спорт

ОБЩИНА ГАБРОВО

На територията на общината осъществяват своята дейност близо 40 спортни клуба, които ползват общинска спортна база за провеждане на тренировъчни дейности. Голямата част от спортистите са именно младежи на възраст 15 - 29 години. Учениците активно участват в реализираните от МОН ученически игри. Спортните събития, състезания и изяви от годишния спортен календар на община Габрово са финансово обезпечени. Ежегодно, с решение на Общински съвет - Габрово, се определя размерът на целевата субсидия за подпомагане дейността на лицензираните и регистрираните спортни клубове за извършване на дейност в обществена полза. Община Габрово работи в насока поощряване на развитието на местни спортни клубове, като се стимулират младите хора да се занимават със спорт.

10. Младежката престъпност

Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни (МКБППМН)

Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (МКБППМН) се състои от 15 членове. Председател е Зам.-кметът по образование, социални дейности, култура и туризъм на Община Габрово. В комисията са включени представители на общинската администрация, отговарящи за образованието, социалните дейности и здравеопазването, представител на Отдела за закрила на детето към Дирекция „Социално подпомагане” – Габрово, Районно управление – Габрово – инспекторите при ДПС, психолози, педагози и юристи от Общината.

Основната цел на МКБППМН е:

- Ранна превенция и откриване на симптоми за извършване на криминални деяния – работа с педагогическите съветници и класните ръководители;
- Дейности по превенция на асоциалното поведение на малолетните и непълнолетните;
- Срещи със специалисти в областта на превенцията на тютюнопушене, алкохол и наркотици;
- Превантивна работа с родителите и общопревантивни дейности, свързани със свободното време;
- Обучения и тренинги във връзка с проблемното поведение на малолетните и непълнолетните.

Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните осъществява следните дейности:

- Организира и координира социално-превантивната дейност на територията на град Габрово, издирва и установява, съвместно с инспектори от Детска педагогическа стая и дирекция „Социално подпомагане“ малолетните и непълнолетните, които се нуждаят от помощ и взема мерки за тяхната социална защита и развитие;

ОБЩИНА ГАБРОВО

- Налага възпитателни мерки на малолетни и непълнолетни, които са извършили противообществени прояви и престъпления;
- Следи отблизо поведението на малолетните и непълнолетните, излезли от възпитателните училища-интернати и поправителни домове, както и на осъдените условно или предсрочно освободени и взема мерки за тяхното по-нататъшно развитие;
- Подпомага родителите, които срещат затруднения при възпитанието на децата си;
- Налага мерки на родителите или лицата, които ги заместват, за които се установи, че не полагат допълнително грижи за възпитанието на децата си и те са извършили противообществена проява или престъпление като: предупреждение, задължаване да посещават социално-организираны беседи и консултации по въпросите на възпитанието.
- Изучава състоянието и причините за противообществените прояви на малолетните и непълнолетните и прави предложение пред съответните държавни органи.

Превантивната дейност е насочена главно към превенция на училищното насилие, тормоза и агресията, реализира се в часа на класа, в извънкласни форми на работа, чрез тренинги, казуси и мултимедийни презентации на учениците.

Основните теми, на които е подчинена работата през тази учебна година са личностно развитие и формиране на умения за общуване и диалог с другите, култура на поведение, включваща работа по установяване на добри междуличностни отношения между учениците, основани на уважение и толерантност, както и формиране на умения за общуване и диалог с другите, запознаване с основните права и задължения в училище и здравно образование.

Във всички училища на територията на общината работят Училищни комисии за борба срещу противообществените прояви или Училищни координационни съвети за борба с тормоза и насилието. Води се отчет за учениците, извършили противообществени прояви или престъпления, за тези със слаб успех и неизвинени отсъствия. Провежда се индивидуална работа с тях и с родителите им. Картотекирани са и децата от социално слаби семейства или с хронични заболявания, които се нуждаят от помощ и подкрепа. Провеждат се тренингови форми на обучение за решаване на конфликти, здравно образование, общуване, кариерно развитие и други, според нуждите в определения клас или група ученици. Част от децата с проблеми в поведението се насочват от учебните заведения към МКБППМН или към Центъра за обществена подкрепа към SOS. Провеждат се консултации на класни ръководители и педагогически съветници във връзка с проблемни деца от учебното заведение. Осъществяват се екипни срещи за обсъждане и вземане най-доброто решение по даден случай.

В Община Габрово от години има изградена система за пълен обхват на подлежащите на задължително обучение ученици, следенето на тяхното движение и недопускане отпадане от училище на деца в задължителна училищна възраст. Тази дейност се извършва в

ОБЩИНА ГАБРОВО

сътрудничество между всички експертите от отдел „Образование, младежки дейности и спорт”, част от които са членове и на МКБППМН.

ПРИОРИТЕТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБЩИНСКАТА ПОЛИТИКА ЗА МЛАДЕЖТА И МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕТО ИМ

Приоритетите при провеждане на общинската политика за младежта в община Габрово са в съответствие със стратегическите цели на Националната стратегия за младежта 2021 – 2030.

ПРИОРИТЕТ 1. НАСЪРЧАВАНЕ НА НЕФОРМАЛНО ОБУЧЕНИЕ.

Специфични цели:

- Повишаване на достъпа до неформално обучение за развитие на ключови компетентности.
- Повишаване на качеството на неформалното обучение.

ПРИОРИТЕТ 2. НАСЪРЧАВАНЕ НА ЗАЕТОСТТА И ПОДКРЕПАТА ЗА МЛАДИ ХОРА, КОИТО НЕ УЧАТ, НЕ РАБОТЯТ И НЕ СЕ ОБУЧАВАТ (NEETs).

Специфични цели:

- Насърчаване на заетостта на младите хора.
- Насърчаване на включването в образование и заетост на млади хора, които не учат, не работят и не се обучават (NEETs).

ПРИОРИТЕТ 3. НАСЪРЧАВАНЕ НА АНГАЖИРАНОСТТА, УЧАСТИЕТО И ОВЛАСТЯВАНЕТО НА МЛАДИТЕ ХОРА.

Специфични цели:

- Повишаване нивото на гражданска активност на младите хора.
- Повишаване нивото на овластяване и качествено участие на младите хора в процесите на вземане на решения на местно, национално и европейско ниво.
- Осигуряване на подкрепяща среда за младежките организации и популяризирането на ползите от тяхната работа.

ПРИОРИТЕТ 4. РАЗВИТИЕ И УТВЪРЖДАВАНЕ НА МЛАДЕЖКАТА РАБОТА В НАЦИОНАЛЕН МАЩАБ.

Специфични цели:

ОБЩИНА ГАБРОВО

- Създаване на механизъм за разпознаване и развитие на младежката работа и разпространението ѝ.
- Насърчаване на иновативни подходи в младежката работа.

ПРИОРИТЕТ 5. СВЪРЗАНОСТ, ТОЛЕРАНТНОСТ И ЕВРОПЕЙСКА ПРИНАДЛЕЖНОСТ.

Специфични цели:

- Насърчаване на социалното включване на младите хора от уязвими групи.
- Насърчаване на толерантност и ненасилие, превенция на агресия сред младите хора, включително и в онлайн пространството.
- Засилване на чувството за принадлежност към ЕС и споделяне на европейските ценности.

ПРИОРИТЕТ 6. НАСЪРЧАВАНЕ НА ЗДРАВΟΣЛОВЕН И ПРИРОДОЩАДЯЩ НАЧИН НА ЖИВОТ.

Специфични цели:

- Създаване на условия и насърчаване на младите хора към здравословен начин на живот, здравословно хранене, физическа активност и спорт.
- Превенция на проблеми, свързани с психичното здраве на младите хора.
- Превенция на проблеми, свързани със сексуалното и репродуктивно здраве на младите хора.
- Постигане на осъзната промяна в мисленето и поведението на младите хора по отношение на опазване на околната среда.

ПРИОРИТЕТ 7. НАСЪРЧАВАНЕ НА КУЛТУРА И ТВОРЧЕСТВОТО СРЕД МЛАДИТЕ.

Специфични цели:

- Повишаване на достъпа до култура и нивото на културно участие на младите хора.
- Насърчаване на лични творчески умения.

ПЛАНИРАНИ ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ ПО ПРИОРИТЕТИ ПРЕЗ 2024 г.

ОБЩИНА ГАБРОВО

Основна цел на Община Габрово и Младежки център - Габрово е да подкрепя и стимулира младежката инициативност и лидерство в търсене на оригинални и новаторски подходи, креативност и иновативни решения при реализиране на младежки идеи в сферата на младежките дейности за развитие на младежкия сектор и в интерес на гражданите на община Габрово.

ОБЩИНА ГАБРОВО

ПРИОРИТЕТ 1. НАСЪРЧАВАНЕ НА НЕФОРМАЛНО ОБУЧЕНИЕ.

Дейност	Цел	Водеща организация и партньори	Период на реализиране
Посещения в училище и образователни срещи по различни теми	Формиране на знания, умения, отношения по теми, свързани с интересите на младежите. Пораждане на интерес към различни теми и желание за развитие.	Младежки център - Габрово	През цялата година
Провеждане на обучения за развитие на умения	Формиране на знания и умения.	Младежки център - Габрово	През цялата година
Развитие на клубовете по интереси	Насърчаване, развитие, активиране на младежкото участие.	Младежки център - Габрово	През цялата година
Групови дейности по кариерно ориентиране (обучения, дискусии по	Формиране на информиран и осъзнат избор на професия. Развитие на умения за себепознание, вземане на решение,	ЦПЛР „Кариерно ориентиране-Габрово“	През цялата година

ОБЩИНА ГАБРОВО

тематични филми и др.)	целепологане, реализация на пазара на труда и др.		
Индивидуално консултиране	Подпомагане процеса на професионална и личностна реализация (Процесът на консултиране е според заявката на клиента (ученика)).	ЦПЛР „Кариерно ориентиране-Габрово“	През цялата година
Анкетно проучване сред учениците от XII клас	Проучване готовността на учениците за преход в по-горна образователна степен и/или реализирането им на пазара на труда и проучване на необходимостта от кариерно информиране и консултиране във втори гимназиален етап на образование.	ЦПЛР „Кариерно ориентиране-Габрово“	През цялата година
Съвместни дейности с Технически университет-Габрово	Запознаване на учениците от втори гимназиален етап с възможностите за продължаване на образованието и професионално развитие в региона и страната. Формиране на умения за търсене и кандидатстване за работа при	ЦПЛР „Кариерно ориентиране-Габрово“ и ТУ- Габрово	През цялата година

ОБЩИНА ГАБРОВО

	завършващите студенти.		
--	------------------------	--	--

ПРИОРИТЕТ 2. НАСЪРЧАВАНЕ НА ЗАЕТОСТТА И ПОДКРЕПАТА ЗА МЛАДИ ХОРА, КОИТО НЕ УЧАТ, НЕ РАБОТЯТ И НЕ СЕ ОБУЧАВАТ (NEETs).

Дейност	Цел	Водеща организация и партньори	Период на реализиране
Мотивиращи срещи с предприемачи, вдъхновяващи известни личности, успели в различни сфери на дейност	Активирание, развитие, насочване, насърчаване	Младежки център - Габрово	През цялата година
Борса за кариерно ориентиране	Популяризиране на свободните работни места в региона	Община Габрово, Технически университет	Пролетта и есента на 2024 година

ОБЩИНА ГАБРОВО

		Габрово, Job Tiger	
Инициране на срещи с младежи, търсеци работа	По-добра информираност за младежите, които не работят и не са регистрирани в бюро по труда	Община Габрово с партньор Дирекция „Бюро по труда“	През цялата година
Провеждане на срещи с работодатели, които желаят да наемат лица на възраст 15-29 години	По-добро сътрудничество между работодатели и търсеци работа	Община Габрово с партньор Дирекция „Бюро по труда“	През цялата година
Разпространение на актуални програми от Дирекция „Бюро по труда“	По-добра информираност на търсещите работа младежи	Община Габрово с партньор Дирекция „Бюро по труда“	През цялата година
Мотивиране на неактивни лица	Оказване на подкрепа чрез предоставяне на актуална информация, подпомагане за подготвяне на необходимите документи за кандидатстване за работа.	Община Габрово с партньор Дирекция „Бюро по труда“	През цялата година

ОБЩИНА ГАБРОВО

ПРИОРИТЕТ 3. НАСЪРЧАВАНЕ НА АНГАЖИРАНОСТТА, УЧАСТИЕТО И ОВЛАСТЯВАНЕТО НА МЛАДИТЕ ХОРА.

Дейност	Цел	Водеща организация и партньори	Период на реализиране
Развитие и подкрепа на Младежки парламент Габрово	Овластяване на младите хора, гражданско участие и активност	Младежки център - Габрово	През цялата година
Развитие и подкрепа за младежки подкаст „BANDA”	Овластяване, насърчаване, гражданска позиция, възможност за изява	Младежки център - Габрово	През цялата година

ОБЩИНА ГАБРОВО

ПРИОРИТЕТ 4. РАЗВИТИЕ И УТВЪРЖДАВАНЕ НА МЛАДЕЖКАТА РАБОТА В НАЦИОНАЛЕН МАЩАБ.

Дейност	Цел	Водеща организация и партньори	Период на реализиране
Участие в инициативи на Националната мрежа на младежките центрове в България	Популяризиране на МЦ, обмяна на опит в младежката работа	Младежки център - Габрово	През цялата година
Развитие на партньорски отношения с организации на местно и национално ниво	Обмяна на опит и добри практики, реализиране на съвместни дейности	Младежки център - Габрово	През цялата година

ОБЩИНА ГАБРОВО

ПРИОРИТЕТ 5. СВЪРЗАНОСТ, ТОЛЕРАНТНОСТ И ЕВРОПЕЙСКА ПРИНАДЛЕЖНОСТ.

Дейност	Цел	Водеща организация и партньори	Период на реализиране
Международен партньорски проект Place OUT	За обмяна на опит и повишаване на капацитета на младежите в контекста на зелените политики и регенериране на пространства.	Социална кооперация LAMA Италия - водещ партньор, Асоциация „Екосистема Европа” - местен координатор; Община Габрово	1 декември 2022 г. – 30 ноември 2024 г.
Международен партньорски проект Green Youth Empowerment	Младежко кариерно развитие в сферата на зелените идеи. Зелена сделка.	Kosevje Incubator Slovenia, Община Габрово - партньор, Социална кооперация „Фарси просимо” Италия; Окръг Харгита, Румъния; Община Уисиулаш, Унгария; Община Агия, Гърция; община Кокс, Испания, Община Балви, Латвия	1 декември 2022 - 30 ноември 2024 г.

ОБЩИНА ГАБРОВО

Младежки обмени	Натрупване на межкултурен социален капитал, развитие на обща култура	Младежки център - Габрово	През цялата година.
-----------------	--	---------------------------	---------------------

ПРИОРИТЕТ 6. НАСЪРЧАВАНЕ НА ЗДРАВΟΣЛОВЕН И ПРИРОДОЩАДЯЩ НАЧИН НА ЖИВОТ.

Дейност	Цел	Водеща организация и партньори	Период на реализиране
Събития на открито, свързани с екология, здраве и благополучие	Свързване с природата, умения за екипност	Младежки център - Габрово	През цялата година
Узана Поляна Фест	Популяризиране на зелени идеи, инициативи, политики и начин на живот	Община Габрово	19 - 21 юли 2024 г.
Реализиране на Националната превантивна програма "От връстници на връстници" във	Предотвратяване употребата на психоактивни вещества и утвърждаване на здравословен начин на живот.	Общински съвет по наркотични вещества и Превантивно-информационен	През цялата година

ОБЩИНА ГАБРОВО

всички средни училища и гимназии на територията на град Габрово		център (ОбСНВ и ПИЦ)	
Реализиране на превантивна програма „Заедно извън час“	Развиване на личностни и социални умения и насърчаване на здравословен начин на живот в извънучилищна среда, чрез алтернативни дейности – спорт, туризъм, изкуства, неформално образование и др.	ОбСНВ и ПИЦ	През цялата година
Реализиране на превантивна програма „Спри! Дрога на пътя!“ сред ученици XI и XII клас	Превенция на рисковото поведение, свързано с шофиране под въздействие на психоактивни вещества.	ОбСНВ и ПИЦ	През цялата година
Реализиране на превантивна програма „Информираният избор“	Превенция на употребата на наркотични вещества от млади хора чрез повишаване на информираността, развиване на социални умения и формиране на нагласи за здравословен начин на живот.	ОбСНВ и ПИЦ	През цялата година

ОБЩИНА ГАБРОВО

Реализиране на кампания по повод Международния ден борба с наркоманиите и наркотрафика – 26 юни	Повишаване на осведомеността и ангажираността на обществото по проблемите на зависимостите.	ОбСНВ и ПИЦ	юни 2024 г.
Реализиране на Лидерска програма за превенция на рисковото поведение	Създаване на обучени и мотивирани екипи от доброволци, които да помагат на своите връстници в усвояването на знания, развиването на умения и формирането на нагласи за здравословни решения и поведенчески избори, чрез организирани или неформални дейности за превенция на наркоманиите в училищна и извънучилищна среда.	ОбСНВ и ПИЦ	През цялата година

ОБЩИНА ГАБРОВО

ПРИОРИТЕТ 7. НАСЪРЧАВАНЕ НА КУЛТУРА И ТВОРЧЕСТВОТО СРЕД МЛАДИТЕ.

Дейност	Цел	Водеща организация и партньори	Период на реализиране
Организиране на концерти и творчески работилници	Предоставяне на възможност за изявяване на таланти	Младежки център - Габрово	През цялата година

ОБЩИНА ГАБРОВО

ДЕЙСТВИЯ ПО НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА

Общинският план за младежта на община Габрово за 2024 година е разработен въз основа на планираните инициативи от Общинска администрация и институциите на територията на община Габрово. В периода на реализация на дейностите, наблюдението на плана и координацията между ангажираните институции ще бъде осъществявана от експерти на общинска администрация и в резултат ще бъде изготвен годишен отчет за реализираните инициативи, който ще се представи в Областна администрация – Габрово.

ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ НА ПУБЛИЧНОСТ НА ПЛАНА

За осигуряване на публичност, Общински годишен план за младежта на община Габрово за 2024 година ще бъде публикуван на сайта на Община Габрово и Младежки център - Габрово, както и в социалните мрежи на всички заинтересовани страни.